

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Hirdetvényt: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Sziágyi Dezső)-utca 6.

Nagy izgalmakkal várják a parlament vasárnapi megnyitását

Új tárgyalások Brătianu és Maniu között
Hogy fog viselkedni az ellenzék?

A nagy politikai szenzációk úgy látszik nem értek véget a választásokkal. Sőt minden jel arra mutat, hogy még csak most fognak elkezdődni. Legutóbb részletesen beszámoltunk azokról a mozgalmakról, amelyek az egyes pártok körében már a választások alatt is észlelhetők voltak. Mára tisztázódott a helyzet. Kétségtelenül vált, hogy az újonnan megválasztott parlament a mai formájában az ellenzéki pártok magatartása miatt nem lesz a békés munkálkodás színhelye és ugylátszik a politikusok körántsem érték el azt a célt, a mely után törekedtek: az ország nyugalmanak megvalósítását.

Sőt éppen ellenkezőleg. A helyzet majdnem ugyanolyan most is, mint a választások előtt volt. Az egyes pártok között, zártajtók mögött titkos tanácskozások folynak, lelkes és nagytekintélyű politikusok elismerésre méltó buzgalommal törekcsenek az utolsó pillanatban a parlament békéjének a helyreállításán.

A mai nap éppen olyan kritikus, mint mikor még a választások előtt tárgyalások folytak Brătianu és Maniu között. Brătianu és Maniu ma is tanácskoznak, de ma már véglegesen dönteniök kell.

Ha ma nem jön létre a meg egyezés: olyan vita és olyan harc indul meg az új parlamentben, amilyenre csak régen volt példa.

Ellenőrizhetetlen hírek szerint a kormány mindenképen el akarja kerülni az izgalmat és hajlandó engedményekbe is bocsátkozni. Az ellenzék magatartásáról azonban ellentétes verziók vannak forgalomban.

Egyik hír szerint

a nemzeti-parasztpárt azt követeli, hogy 25 mandátumot engedjenek át a párt számára,

mely esetben hajlandó lenne parlamentáris ellenzéki magatartást tanúsítani. Más hírek azonban arról szólnak, hogy az ellenzék teljesen engesztelhetetlen. Már a vasárnapi ünnepélyes megnyitásnál demonstrációt kíván rendezni, még pedig úgy, hogy távol-

maradásával tüntet, vagy pedig éppen ellenkezőleg, a leghevesebb vitát indítja meg és az eszközökben sem lesz válogatos.

A kormány ezzel szemben ahoz a taktikához folyamodik, hogy

a lehető leggyorsabban be akarja fejezni a parlament megnyitásának formalitásait

és az ezzel járó igazoltatási vitát.

A parlament megnyitásának ünnepélyességéhez tartoznak a háládó istentisztelet, a trónbeszéd és a felirati vita. Mindez azonban csak ünnepélyes külsőség, amely ősi szokás szerint csendben és méltóságteljesen szokott lefoyni. Azután a tradíció az lenne, hogy az ülést két napra elhalasztják és csak akkor kezdődik meg a mandátumok igazolása.

Most éppen ellenkezőleg, a miniszterelnök a legteljesebb mértékben sürgeti a parlament megalakulását. Az ünnepélyes megnyitás vasárnap délelőtt lesz, de a miniszterelnök az elnapolás helyett azt fogja indítványozni, hogy

mindkét ház nyomban kezdje meg az érdemleges munkát, válasszák meg az ideiglenes elnökséget és kezdjék meg a mandátumok verifikálását.

A terv szerint, mindaddig, amíg a parlament mindkét háza meg nem alakult,

naponta három ülés lesz és a megnyitás vasárnapján még éjszaka is ülésezni fognak.

Ezért az eddigi szokásoktól eltérőleg elrendelték, hogy a prefekturák adják ki a képviselőknek s a szenátoroknak a vasuti szabadjegyet és felhívást intéztek a kormányt újonnan megválasztott tagjaihoz, hogy teljes létszámban vegyenek részt minden ülésen. A kormánypárt vezeterei ezzel a permanens készenléttel le akarják szerezni az ellenzék minden tervezett akcióját és szükség esetén fel akarják venni a harcot a technikai obstrukcióval szemben is.

Az ellenzék készülődéséről nincsenek pozitív értesüléseink. Fel-tűnést keltett, hogy

Jorga felhívta az ellenzéki pártok összes tagjait a tüntető passzívításra

és egy igen tekintélyes ellenzéki csoport azon fáradozik, hogy új módon demonstráljon a kormány ellen. Ha ennek az eszmének az összes ellenzéki pártokat sikerülne megnyerni az ellenzék ezzel morális téren nagy eredményeket érhetne el.

Ugylátszik azonban, hogy

az ellenzékiek többsége nem hisz ezekben az úgynevezett morális előnyökben.

Es egyelőre a hangulat az, hogy éppen ellenkezőleg a legélesebb harcot akarják megindítani már a parlament megnyitásának formalitása körül is.

Ilyen zavaros körülmények között feltűnést kelt az Adeverul értesülése, mely szerint még nincs minden veszve és

Brătianu komoly alapot talál az ellenzéki pártokkal való megegyezésre.

A közvélemény nem sokáig marad bizonytalanságban az értesülés valósága felől, mert a mai napon el kell dölni és pedig most már igazán végképpen: van-e mód arra, hogy ebben az utolsó pillanatban a kormánypárt és az ellenzék között legalább a parlamenti munka zavartalanására vonatkozó megállapodás jöjjön létre.

Palesztina gazdasági katasztrófáját jelentik a földrengés pusztításai

Megrongálódott az Omár mecset is - A halottak száma meghaladja az ezret

Jeruzsálemből táviratozzák: A jeruzsálemi földrengés borzalmait csak most bontakoznak ki teljességükben.

A hivatalos jelentések megerősítik azt a már tegnap közölt hírt, hogy

a halottak száma jóval több az ezernél.

Magában Transjordániában nyolcszáz halottat takarítottak el eddig.

Amanban három-négy emeletes házak úgy dőltek össze, mint a kártyavárak

és a lakók százait temették maguk alá. Itt is rengetek sok a halott és sebesült.

Jelentékenyen megrongálódott

az Omár mecset is,

mely, — mint ismeretes — Salamon király templomának romjai fölött épült.

Jeruzsálemben súlyosan megrongálódott az Allembv-híd is.

Ujabb jeruzsálemi táviratok közlik, hogy

a földrengés Palesztina teljes gazdasági katasztrófáját jelenti,

ami annál súlyosabb és végzetesebb, mert eddig is már elviselhetetlen volt a munkanélküliség.

Londonból táviratozzák:

Miután az angolok már régen meggyőződtek arról, hogy az angol kormány palesztinai gazdasági politikája csődöt mondott, nem valószínű, hogy az angol pénzügyi piac sikertelenül fog

az újjáépítés céljára újabb tőkéket szerezni, illetve egy új palesztinai kölcsönt jegyeztetni.

Jeruzsálemből táviratozzák:

A pánik lassankint kezd elmulni, de a földrengés még mindig tart. A kár növekszik. A templomok és zsinagógák nagyrészt a beomlás veszélye fenyegeti, úgy, hogy az istentiszteleteket is a szabadban kell megtartani. Ujabb 540 halottat számoltak össze. Rengeteg történelmi nevezetességű épület elpusztult, vagy megsérült.

Ujabb viharkárok

Drezdából táviratozzák:

Mueglig és Gottlueba völgyében több halottat nem találtak és így feltehető, hogy az Érchegységben pusztított vihar csupán 145 ember áldozatot követelt.

Bécsből jelentik:

Felső-Ausztriában és Salzkammergutban súlyos viharok, felhőszakadások voltak. A jégverés és a villámcsapás rendkívül súlyos károkat okozott.

Háborúság Amerika és Franciaország között az amerikaiak repülősikerei miatt

Az amerikaiak és a franciák között kitört a repülő háború. Nem kell megijedni, nem arról van szó, hogy a raffinált és a modern tudomány magaslátán álló új pusztító gépek kerültek szembe egymással. Egyelőre csak az történik, hogy ez a két hatalmas és büszke nép nem versenyre kelt a levegő meghódításáért és nemzeti génuszuk dicsőségét abban keresik, hogy melyik ország repülői érnek el nagyobb és ragyogóbb eredményt.

Eleinte csak szórványos táviratok számoltak be erről a csodálatos légi háborúról, a mely a mai korszakunkra nézve bámulatosan jellemző. Mert a harcot nem annyira a vakmerő és derék pilóták vívják, mint inkább a nemzeti hiúságot legyezgető politikusok és újságírók.

Nungesser tragikus sorsa már önmagába véve is végsőkéig elkeserítette a lobbanékony és dicsőségre szomjazó franciákat, akik meg voltak győződve arról, hogy az Océán átrepülése az ő dicsőségükhöz fog fűződni.

Amikor Lindberg amerikai repülő elvitte a pálmát, a kitörő lelkesedés és a meleg baráti üdvözlés diadalhangjának keserű melléklöngéje volt a franciák részéről: íme Amerika szerencsésebb és learatta a diadalt a franciák elől.

Már kevésbé leplezetten és majdnem bántóan írt a francia sajtó Chamberlainról és Levine-ről, akik nemcsak amerikaiak voltak, hanem még azt a vakmerőséget is elkövették, hogy nem francia, hanem német földön szálltak le diadalmas repülőgépeikkel.

A harmadik amerikai, Byrd kapitányt, mint az most már kiderült, egyenesen hidegen fogadták. A nemzeti féltékenység vak szenvedélye elhímlýosította a látószemeket, a francia repülőszolgálat önzően elzárkózott Byrd kapitány támogatásáról és ennek majdnem tragikus következményei lettek Byrd kapitányra nézve.

Most azonban valósággal elemi erővel tört ki a francia lapokban az elkeseredés az amerikai repülők ellen. A támadások középpontja Levine, aki a legsúlyosabb „vétséget” követi el a franciák ellen, ő az első, aki francia földről Amerikába akar repülni és ezzel is meg akarja előzni a gallusokat. De mindez még nem elég. Levine elhódított egy francia pilótát, a párisi aviatika egyik büszkeségét és most a francia pilóta vezeti diadalra az amerikai repülőgépen lobogó csillagos zászlót.

A franciák nem titkolják többé féltékenységüket és a legélesebb kifejezéseket használják az amerikai repülők ellen. Mintha nem is arról lenne szó, hogy a földhözragadt emberiség szabadságáért vívják meg, amikor vakmerően és

bátran legyőzik a levegőt és valóra váltják Leonardo da Vinci legmerészebb álmát, a szárnyasembert. Mintha nem arról lenne szó, hogy az egész emberiség életének egyik legfontosabb világtörténelmi korszakát alkossák meg a levegő leigázásával. Amikor megszünteti az időt és a távolságot. Mintha nem arról lenne szó, hogy az azurkék tiszta levegőben egy jobb jövő reményében egyesítsék a föld sokat szenvedett népét, abban a régióban, ahol nem képzelhetők el vámfatárok, nyelvi ellentétek és kicsinyes nemzeti torzsalkodások.

Franciaország népének egyrésze ugylátszik magának vindikálja a levegő véghetetlen birodalmát és betolakodónak tart mindenkit, aki

ebbe a hatalmas légi birodalomba bemenészkedik. Viszont Amerika dolgozik. Hihetetlen gyorsasággal épülnek egymásután a szárnyas madarak, mindennap újabb és újabb találmányt jelent, most már tízezerrel vannak a vakmerő vállalkozók, akik életüket hajlandók kockáztatni egy-egy újabb rekord, a nagyobb diadal kivívásáért.

Ez a versengés önmagában véve nem volna kétségbeesítő, ha megmaradna az ideális korlátokon belül. Mi üdvözlőnk legmelegebben a boldog és erős szabad nemzeteknek azt a nemes versenyét, amely lemond a szuronyok-ról és a politika kicsinyes, fondorlatos eszközeiről. A kulturember valódi boldogságát jelentené az,

Tul van a veszélyen a magyar hercegprimás

Budapestről táviratozzák:
Csernoch János esztergomi hercegprimás felgyógyulásaért a budapesti izraelita hitközség összes templomaiban és imaházai-ban könyörgő istentiszteleteket tartottak a bíboros hercegprimás felgyógyulásaért.

Esztergomból táviratozzák:
Tegnap délután öt órakor a hercegprimás orvosai új jelentést adtak ki, amely szerint biztosnak látszik, hogy a hercegprimás ezidőszereint túl van a veszélyen, erős szervezete legyőzte betegségét.

Kanadában ismét szabad a szesz A szomszias amerikaiak rohama az újból megnyitott korcsmák ellen

— Az Estilap eredeti tudósítása —

A kanadai kormány — mint ismeretes — elfüggesztette a szesztilalmat és tegnap újból megnyitott az évek óta zárva tartott al-lami szeszárúsító helyiségek.

Az Egyesült Államok régen szárazságra ítelt lakossága az első órákban megrohanta alkoholért Kanadát.

Jellemző erre a mohóságra az, hogy az Egyesült Államok és Kanada között nemrég épült nemzetközi hidon olyan forgalom volt, egy nap alatt, mint máskor egész héten se.

A hid, amely Ontariót összeköti Amerikával és amelyen pünkösd vasárnap százötven autó ment keresztül most az alkoholtilalom feloldásának első napján 12.000 autó és több, mint 50.000 gyalogos ment át Kanadába alkohol inni.

A kanadai alkoholtilalom felüggesztésével kapcsolatosan érdekes statisztikát közölnek a lapok arról, hogy Finnország, ahol az alkohol csak orvosi rendeltetésre gyógyszerárakban kapható, 1925-ben egymillió liternél több szeszt, százezer liter bort és 1400 liter pezsgőt adtak ki orvosi receptre.

ha a nemzeti génusz diadalát a tudomány, a művészet, az irodalom, a sport ragyogó eredményei jeleznék. A jövő század nemzeti ideáljának megvalósítása lenne ez a harc, amely felszabadítaná a lelkeket és igazolná mindazokat a rémségeket, amelyeket a rövidlátó hadvezérek és politikusok századokon keresztül a nemzeti eszme hamisan értelmezett jelsza-va alatt követtek el.

A mostani légiháborúban azonban sajnos nem áll ezen az ideális magaslátan. Byrd kapitány esete azt mutatja, hogy a szempontok sokkal kicsinyesebbek és az eszközök szinte megdöbbentően alacsonyrendűek. Ott, ahol nem tudnak mérközni, még arra is képesek, hogy versenytárs diadalát meghiúsítsák, tisztán féltékenységből és rosszul értelmezett soványságból.

A harc legújabb etapja — mint említettük — Levine visszarepülése körül tört ki.

A francia aviatika már fél év óta épít a Fahrman-gyárban egy imponáns repülőgépet, abból a célból, hogy az első francia repülést Párisból Newyorkba diadalmasan végrehajtsa. Egy vakmerő párisi aviatikus, Drouhin választották ki erre az utra, akit a szakértők alkalmasnak tartanak a terv végrehajtására.

Drouhin azonban türelmetlenkedni kezdett. A newyorki repülők már készen állanak arra, hogy visszarepüljenek Amerikába az Océán fölött és ezzel újból elhódítsák a pálmát a franciák elől. — Drouhin ugylátszik nem nagyon bízik a francia repülőgép képességeiben, mert egyszerűen, — mint ahogy a francia lapok szóról-szóra így írják, — „átpartol az el-lenséghez”, leszerződött Levinehez évi százötvenezer dollár fizetésért és a legendás Columbian, Levine diadalmas gépén, már a napokban elindul Amerika felé.

A franciák valósággal hazaárulásnak tartják Drouhinnak ezt az elhatározását és a legélesebben támadják őt is és Levinet is. Azt állítják, hogy Levine csak üzleti érdekből cselekszik, mert így akarja bebizonyítani, hogy a Columbia a legjobb repülőgép a világon és Levine gyára a legtekélyesebb gépeket tudja előállítani. Arról nem is beszélünk, hogy Drouhin egyenesen megvádolja azzal, hogy pénzért adta el magát az amerikai gyáraknak.

Mozgószínházi műsorok:

Dorian Terrasse
9 órákor és
Dorian filmszínház
6 órákor.

Ma utoljára

Práter Mici

Bécsi történet 8 felvonásban

A főszerepben: Nitta Naldi

6 órákor
10 és 15 leies helyárak
9 órákor
15 és 20 leies helyárak

Heyman-szinkör

Ma és holnap

5 és 7 órákor
10 és 15 leies helyárakkal
9 órákor
rendes helyárakkal

Névtelen vár

Szombat, vasárnap, hétfő

**Rézbőrü
gavallér**

Rod la Roque

Apolló és Atlantic mozgó

Ma utoljára

**Gösta
Berling**

Lagerlöf Zelma regénye
2 rész, 14 felvonás együtt

Péntektől rendes helyárakkal
Lindberg oceáni utja

és
MUCHE
a párisi csavargó

Amikor bucsuzik a szinlaposztó

Ismert előkelő kéz-
ből kaptuk ezt az érde-
kes levelet:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Meg tudjuk érteni a nagyváradi magyar sajtó helyzetét a nagyváradi magyar színházzal szemben. Könnyű megérteni főképp akkor, ha arra az álláspontra helyezkedünk, hogy a nagyváradi színház és a magyar művelődés azonos dolog.

Annak idején megtisztelt minket látogatásával a magyar párt több illusztris férfja. Figyelmünkbe ajánlották, hogy a színházat, mint kulturánk fontos tényezőjét támogatni köteleesség. Mi sem természetesebb, mint hogy szívünkben nemes és nagy tradíciókkal, a magyar kultúra szellemében sietve váltottuk meg bérletünket a színházban.

Nem a magyar párt tiszteletre-méltó urai tehetnek róla, ha a mai valóságos helyzetnek megfelelően a színház és a magyar műveltség kapcsolatára vonatkozó felhívásukat ismereteink és tapasztalataink után aligha fogjuk ötven percentben elfogadni.

Érthető a nagyváradi sajtó helyzete, ha egyszer a közvéleménybe belekarmolták és belegyomrozták hogy színház annyit jelent, mint magyar kultúra. (Ő milyen öblös kortes szólammá tették ezt a magasztos szót a hangosak!) Természetes, hogy a magyar újság, amelynek gyönyörű hivatala, hogy az ideszakadt magyar lelkeket békés fények közt vezesse a művelődés útján, természetes, ha a magyar újság a színházat kiméli, dajkálja, védi. De a kíméletnek, a gyengédségnek nem az a módja — engedelmet, — hogy amit — business is business — a színház nyújt, azt a sajtó vélemény nélkül, kritika nélkül, néma belenyugvással, mézded dicsérlettel vagy fanyar bánjafenével akceptálja.

Mi, bérlők, régi emberek néhányan, mondhatom sokszor elkomorodtunk, de vártuk a percet, amikor a sajtó mégis csak megszólal és figyelmezteti a színház igazgatóját, hogy mik azok a kötelesek, amelyeket a munka során talán elmulasztott vagy elfelejtett. Meg kell köszönnünk az Estilapnak, amelynek kritikája után végre egy nagyot, hatalmasat lélekztünk! Igen, itt az ideje, hogy a tisztelt színházigazgató urnak tudtára adjuk, hogy nem vagyunk minden tekintetben egy véleményen vele, ha azt hiszi, hogy az elmúlt szezonban a közönséget művészi szempontból teljesen kielégítette. Ha ezt hiszi, soha tragikusabban nem tévedett.

Talán szabad megkérdeznünk, lehetséges-e, hogy a színháznál még mindig személyes szimpátiák és antipátiák szerint dől el szerepek sorsa, nem ritkán siker és bukás. Volna szabad megkérdeznünk, tagja-e még a társulatnak Tóth Elek például és Pogány Janka, ez a két nagyszerű művész? Mért nem láttuk őket nekik való szerepben? Ladányi figurájában briliáns volt Tóth, talán legjobb szerepévé avatta ezt a remek alakot. Azóta azonban elmúlt. És a Kuruzslóban Pogány Janka szerepével mit tettek? Alttalában szeretnénk látni a drámai színészt. Szeretnénk látni a Páger utódát szerződötték volna. És kérdezzük meg: Gaizler Lola helyén ki képviselte a koloratur sze-

repekört? Engedjék meg, hogy érdeklődjünk Jósika Mici szerepeire kit hozott a színház?

Csak azért igenis, mert minden-nél sokkal többet kaptunk — ígéretben. De hol volt például a drámai rendező? Nem lehet ma már drámát, pláne modern drámát úgy rendezni, mint Egressyék idejében. Georg Kaiser és Pirandello irodalmian teljesen műveit rendező követel ugyebár, s ezzel az ural sem volt szerencsénk találkozni. Az operett? Hát csak operett. Ugy látszik Págerék se hiányoznak és egy karmesterrel is beérik — és beérik ezzel a kietlen, nyo-

moru kórussal! Váradon! Váradon, ahol Erdélyi Miklós országos sikerrel rendezte a legnívósabb operetteket! Pedig csak néhány görli is kedvessé, élénké, színessé tenné a színpadot, amelynek mozgalmasságához ma már nem elég a festett dekoráció. Pár ezer lei kérdése az egész.

Azt hisszük a közönség jogán, nem is a bérlő jogán tehetünk néhány hasznos és őszinte megjegyzést a színházzal szemben, amikor szezon végén bucsuzik a szinlaposztó. Szinlaposztó? Jaj nálunk a szinlap régen kiszaladt már a dívatból. Minek egy ilyen kulturárosban szinlap? Mi már csak úgy kifirkantjuk — tisztességgel legyen mondva — tintával, fain

rondbetűkkel, hogy a , itt látható teljes kivilágítással a híres Biller Irén! Mint a vérsorogi műintézetben. Erdélyi Miklósról, akit a maga személyében mindig szívesen látunk a színház élén, erről a régi színházi emberről nem lehet feltenni, hogy érzékenykedjék s ne méltányolja a kifogásokat, amikor a kifogások jóhiszeműek és a hibák mindkét fél javára korrigálhatók! A kultúra érdekében is. És akkor, ha a mai állapot a múlté, s a szinlap helyzete javul, ebben az esetben pedig szíves örömet támogatjuk Erdélyi színházát.

Fogadják Szerkesztő ur köszönetünket és szíves üdvözlésünket.

Három régi bérlő.

A diákság függetleníti magát a politikai pártoktól

A Cuvantul jóslásai augusztus elsejére

Az „Estilap“ tegnap közölte a „Cuvantul“-nak azt a cikkét, amely a Cuza-féle antiszemita-párt végleges felbomlásával foglalkozik.

Ma a Cuvantul a következőket írja erről a témáról:

— Mint annak idején jelentettük, az 1922 óta tartó diákmozgalmak jelenlegi és volt vezetői kongresszust fognak tartani. E kongresszus összehívását a bukaresti „Centrul Studentesc“ (Diákközpont) kezdeményezte, amely a legutóbbi események következtében teljesen tájékozatlanul áll. Valóban, amint a választások alkalmával is látható volt, a bukaresti diákság teljesen közömbösen áll szemben azokkal a problémákkal, amelyek a legutóbbi öt évben foglalkoztatták. Ezért, hogy a diákságnak irányt mutassanak, folyamodtak a régi vezetők a kongresszus eszméjéhez.

Augusztus elsején lesz ez a nagygyűlés, amelyen behatóan megvitatják a L. A. N. C. (Keresztény Nemzetvédelmi Liga — Cuza pártjának hivatalos neve) feloszlása folytán előállt helyzetet és aztán határozzani fognak a diákság jövőbeli akciójáról.

Egyébként, — írja még a „Cuvantul“ — több oldalról változatos és hízogó formulákkal csalogatják oda a diákságot. Egyfelől a feloszló Liga két csoportja, másfelől a nemzeti keresztény liga, Simion Mădărescu alapítása, azután Goga készülő nemzeti keresztény pártja és több más politikai párt.

Félmillió dollárt kínáltak Lindberghnek, mint — filmszínésznek

New-Yorkból táviratozzák:

A filmszakértők a diadalmas Oceanrepülés után megállapították, hogy Lindbergh testalkata és arca kiválóan alkalmas a filmszereplésre és ezért számos oldalról halmozták el aján-

Érdekes volna tudni, milyen magatartást foglalnak el a kongresszussal szemben a jasi-i antiszemita, mert a jasiak nem szoktak részt venni más kongresszuson, csak olyanon, amit ők rendeznek. Emellett Jasiban feszültebb a helyzet. Ott két szervezet van. Az egyik a keresztény diákok egyesülete; a másik „Mihály arkangyal légiója“, amelyet Corneliu Zelea-Codreanu nemrég alapított.

Mindenesetre, végzi cikkét a

„Cuvantul“, az augusztus elseji kongresszuson kérlelhetetlenül fel fog merülni a kérdés:

a diákságnak minden politikai párttól való függetlensége.

Esetleg nagyon fontos határozatot is hoznak:

megteremteni a nemzeti harc egy szervezetét,

amely csak fiatalokból áll és visszautasít mindenféle gyámkodást.

Véres pofozkodás a Nagypiaciáren

Egy kereskedő és egy tisztviselő afférja
Párbaj helyett pofon és bikacsók

Véres verekedés színhelye volt szerdán délután a Vitéz Mihály (Nagypiac) tér kereskedőitől frekvenciát nyújtó része. Az égről álmos esőfellegek lógtak alá, a boltok ajtajában ingujjra vetkőzött emberek fohászokdáltak egy kis nyári esőért, bent az üzletekben verejtékező emberek izzadták a gyöngye profitot. A levegőben valami viharelőtti füledtség vibrált, az üzletek padlójáról a művészen rajzolt nyolcasok pillanatok alatt felszikkadtak, egyre fojtóbb és fojtóbb az atmoszféra, amikor a Bernáth Miklós-féle lisztkereskedés előtt menydörgésszerűen hatalmas pofonok éles csattanása jelezte a vihar elérézését. Az üzlet előtt egy jólöltözött fiatal ember állott a támadás centrumában és két ingujjra vetkőzött ember nyilván a lisztkereskedéshez tartozók ütlegelték. A nagy zajra a ke-

reskedők kifutottak üzleteikből, az utca népe is összecsődült a nem mindennapi látványra és a helyzettel ismerősök hamarosan megállapították, hogy a verekedők a Bernáth-féle üzlet tulajdonosa Mandl Bernát és az üzlet alkalmazottja, a szenvedő fél pedig Székely Miklós tisztviselő, aki csak tavaly hagyta el az iskola padjait.

Csattogtak a pofonok, amikor a tetthelyre érkezett Bernáth Miklós lisztkereskedő, ki gyorsan a verekedők közé állt. Ő is ütlegelni kezdte a fiatal embert, aki a tulerőtől egy pillanatra sem hátrált, rugott, kapálózott, visszautott, majd hirtelen a kezében levő bikacsokkal

akkorát sújtott Bernáth fejére, hogy azt nyomban elborította a vér.

A vér láttára az addig nyugodtan bámészkodó tömeg gyengébb idegzetű tagjai, asszonyok, gyerekek sikoltozásba kezdtek és hangos segélykiáltásukra az egyik szomszédos üzletből kiugrott egy athléta természetű ur, aki a verekedők közé lépett és szelidebb beavatkozással szétválasztotta a küzdő feleket.

A tömeg nem elégedett meg az igazalmas látvánnyal, az előzményekre volt kíváncsi és ezt a kíváncsiságát sikerült is hamarosan kielégíteni. Egy csoport közepén

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Lindberg cecéni utja és Kolina nagy
filmje egy műsoron

Biller Irén nem menyasszony

— Temesvári cáfolat —

Biller Irén temesvári vendég-
játékával kapcsolatban az erdélyi
lapok a művésznőt eljegyezték a
temesvári pénzkapacitások legte-
kintélyesebbjével, Szana Zsig-
mondal.

Erre a hírre vonatkozólag ma
távirat érkezett Temesvárról a
Nagyvárad Estilap szerkesztőse-
géből:

— Kérjük kategórikusan
megcáfolni Biller Irén eljegye-
zését Szana Zsigmondal.

A Temesvári Hírlap
szerkesztősége.

Ugy látszik, hogy a szenzációs
hír valamelyik temesvári vagy ko-
lozsvári riporter agyában fogam-
szott meg, amelynek semmi alapja
nincs, csupán az érdekeséget
hajásztá.

A művésznőnek, akit az egész
magyar publikum különösképpen
szeret, ilyen reklámra nincs is
szüksége.

A váradai evangélikusok vasárnapi ünnepe

Most vasárnap 10 órakor áldják
meg a Tace Ionescu (Körös) utcai
ev. templomban a nagy alkotás-
szésséggel megépített, művészi
díszeknek is megfelelő új orgo-
nát, egyszerű, de mégis bensősé-
ges ünnep keretében.

A megáldást Fr. aradi su-
perintendens fogja végczeni, az es-
perességbeli lelkészek segédleté-
vel, a szószéki beszédet Niko-
démusz brassói esperes mondja.
Az ünnepséget emelni fogja az al-
talmai férfiak és a templomi női
kar, mindkettő Bálint Mihály
gyülekezeti énekvezér betanítása
és vezetése mellett. A női Gyám-
intézet, melynek legtöbb érdek-
ese az új orgona létrehozásában,
a templomot ez örömnappal földí-
szíti. Ugy a presbiterium, mint a
női Gyámintézet Butyka Lajos-
né elnöknő vezetése mellett tisz-
telegni fognak a Superintendens
előtt.

Istentisztelet után diszközgyü-
lés lesz a templomokban, az em-
léknap megörökítésére.

Meghívót nem küldünk, tekint-
ve magát minden hívünk, irántunk
érdeklődő s bennünket szerető
közönséggel meghívottak. A gyü-
lekezet meghívottjai az oltár előtt
foglalnak helyet, a presbiterium s
közönség az első padokban. A hi-
vők s érkezett vendégek barátság-
os ebédje a Kispipában lesz, egy
periték ára 100 lei, kérjük a nőket
s a részvevőkre, melyre a jelent-
kezés a lelkésznel történik. Kér-
jük hűvöinket, hogy teljes számban
vegyenek részt ez ünnepben, mu-
tasuk ki ez által is összetartá-
sunkat, mely mindig erkölcsi erőt
s súlyt adta egyházunknak.

Ősszel egy orgonahangverseny
keretében mutatjuk be Szeidl
Ferenc helybeli orgonaépítő mű-
vészi munkáját. Az ünnep lezajlá-
sa után egy emlékfüzetben szá-
munk be mindenről, főképen a
hívők s a nagy közönség megértő
ajándékairól, mellyel hozzásegi-
tettek az új orgonához.

Az ev. egyház elnöksége.

Közös koporsóban újból eltemetik a századok múltán kiásott csontvázakat

Pár nappal ezelőtt a váradai
sajtó foglalkozott a román ta-
nitók háza építkezésénél talált
csontleletek ügyével. Az elme-
kórház közelében épül ez az új
épület, amelynek fundamentu-
mát ássák most és ásás közben
egyre szaporábban kerültek
elő emberi csontmaradványok,
amelyekből minden kétséget
kizáró módon meg lehetett ál-
lapítani, hogy az épülő ház he-
lyén évszázadok előtt temető
állott.

A lapok felszólalásának a kö-

zönség körében élénk visszahangja akadt és mozgalom indult meg abban az irányban, hogy az ásási munkálatok alatt talált szomorú emlékeket a halottaknak kijáró kegyelettel kezeljék.

E mozgalmat azonban meg-
előzte az otthont építető tes-
tület elhatározása, amely sze-
rin

az épülő ház helyén talált
emberi maradványokat
összegyűjtik és egy hata-
mas közös koporsóban el-

helyezve, ünnepi gyász-
szertartás keretében a
Rulikovszky-uti temető-
ben fogják elhantolni.

A tanítók Szövetsége ezen-
kívül utasítást adott az építési
munkálatokat vezető felügye-
lőknek, hogy az ásási munká-
latok alkalmával felszínre ke-
rülő emberi maradványokkal
kiméletesen bánjanak és ke-
rüljenek minden olyan cseleke-
detet, amely az emberi jóér-
zést és a halottak emléke iránti
tisztetletet sértene.

A nagykárolyi csodarabbi hivei két országhatár között

Csodarabbi-látogatás akadályokkal — Előbb nem
engedték ki Jugoszláviából, aztán nem engedték be
Magyarországba a nagykárolyi csodarabbi hiveit

— Az Estilap tudósítójától —

A napokban Makóra érke-
zett Teitelbaum Joel nagyká-
rolyi csodarabbi.

A híres csodarabbi látogató-
sának híre csakhamar messze
elterjedt s országhatár sem
akadályozta lelkes hiveit ab-
ban, hogy a csodarabbi látoga-
tására ne siessenek.

Zentáról huszonhét tekinté-
lyes orthodox vallású keres-
kedő akart utnak indulni, hogy
a szombati ünnepet a csoda-
rabbi társaságában töltsék el.
A főkapitányhoz fordultak és
határátlépési igazolványt kér-
tek tőle. A főkapitány a bel-
ügyminiszterhez és a szabad-
kai határrendőrséghez telefo-
nált, hogy csodarabbi látoga-
tás céljaira lehet-e határátlé-

pési igazolványt adni. Mindkét
helyen hozzájárultak ahhoz,
hogy a huszonhét zentai keres-
kedő átutazhasson Makóra.

Pénteken délelőtt el is indult
a huszonhét hívő. Horgosra
érve azonban a határrendőr-
ségnél szolgálatot teljesítő
csendőrőrmester megtagadta
az igazolványok láttatkozását
és noha a szabadkai határrend-
őrség telefonon megerősítette,
hogy a zentaiaknak joguk van
átkelni a határon, mindegyikről
külön névre szóló írásos enge-
délyt követelt, ami nélkül nem
engedte őket tovább utazni és
a vonatot elindította.

A magyar határon lévő rös-
kei határrendőrség valami
uton-módon tudomást szerzett
arról, hogy a csodarabbi láto-

gatóknak a jugoszláv határ-
rendőrség nem engedte meg az
átutazást és mikor a déli vo-
nattal, amellyel hosszas köz-
benjárásra mégis elindulhattak,
Röszkére érkeztek, most a ma-
gyarok tagadták meg tőlük a
továbbutazást és visszaküld-
ték őket a jugoszláv határra.

Mindhogy időközben a szom-
bat is beköszöntött, amikor
vallásos zsidónak már nem
szabad utazni, a karaván Hor-
goson maradt és csak vasárnap
tért vissza Zentára, anélkül,
hogy a csodarabbi látká volna.

Zentán bejelentették különös
kalandjukat a hatóságnak és
kérték, hogy szerezzen arra
nézve biztosítékot, hogy a ke-
reskedők a jövő szombaton
szabadon utazhassanak a cso-
darabbi látogatására.

Apolló mozgóban
vasárnap délelőtti matinén
10 leies helyárrakkal

**Repülés
a föld körül**
a két rész együtt

Holnap, pénteken nyílik meg

Soccc & Co S. A. București
nagyváradai fiókja

Bulev. Regele Ferdinand No. 7.

Könyv- és papírkereskedés

Könyvkiadóvállalat

Általános könyvek

Másolókönyvek

**Román és külföldi könyvek és folyóiratok
nagy választékban**

Ártéri felszerelési cikkek

Festmények

Rajzok

Vasárnaptól
kezdve
egész héten át

Hazugság koronája

című Pola Negri filmet

mutatja be

a Dorian-Terrasse
és Dorian-Filmszínház

Minden külön értesítés
helyett.

Özv. Grósz Béláné szül.
Léwy Paula úgy a maga,
mint fia **Grósz Albert** Fri-
gyes, valamint az összes ro-
konok nevében soha el nem
muló fájdalommal jelenti,
hogy a forrón szeretett férj,
drága jó édesapa, fivér, só-
gor, nagybácsi és rokon

Grósz Béla

életének 63-ik, boldog házas-
ságának 33-ik évében f. hó
13-án hosszas szenvedés után
vissza adta nemes lelkét Te-
remtőjének.

Drága halottunkat f. hó
15-én d. e. 10 órakor fog-
juk az Avram Iancu (Kos-
suth)-utca 4. sz. a. gyász-
házból a zsidó temetőbe ki-
kísérni és ott örök nyuga-
lomra az anyaföldnek átadni.

Óradea—Nagyvárad, 1927.
július hó 14.

Nemes szíve nem dobog töb-
bé érettünk — halánk és
szereletünk virraszt örök ál-
ma felett!

Özv. Léwy Lázárné
szül. Grósz Johanna
nővére

Özv. Grósz Frigyesné
szül. Büchler Gizella

Gerstner Kálmán és neje
szül. Léwy Berta

Léwy Sándor és neje
szül. Illés Margit
sógorai illetve sógornei

Dr. Balog Zsigmond és neje
szül. Grósz Sári

Dr. Kálmán Jenő és neje
szül. Grósz Mici

Dr. Berger Ernő és neje
szül. Gerstner Mici

**Gerstner Böske, Gerstner
Fióri, Léwy Nusy, Léwy Lili**
unokaöccsei, illetve unokahugai

Lindberg oceáni utja és Koline nagy
filmje egy műsoron

Eladó

azonnal beköltözhető 5
szobás lakással Prințul
Mihail (Gerliczy)-utcai
3. számú emeletes ház
Ára 6666—dollár

3257

Mi újság?

A lei ma Zürichben: 317.— Zürichi nyírás Váradi árfolyamok 1927. július 14.

BUKAREST 317—	
BERLIN	— — — — — 12335—
NEW-YORK	— — — — — 51962 50
LONDON	— — — — — 2522 50
PARIS	— — — — — 2034 25
MILANO	— — — — — 2826—
BUDAPEST	— — — — — 9060—
PRAGA	— — — — — 1540 50
BECS	— — — — — 7312—

Pénz	Ára
Fengő	28 70 28 80
Dollár	164 25 165—
Cseh korona	4 87 4 90
Svájci frank	31 60 31 75
Osztrák shilling	23 10 23 25
Francia frank	6 30 6 45
Angol font	800— 802—
Olasz lira	8 80 8 95

HEYMAN SZINKÖR

Ma és holnap
5—7 órakor 10—15 leles,
9 órakor rendes helyárak

Névtelen vár

Szombat, vasárnap, hétfő

Rézbőrű gavallér

Rod la Roque

* A prefektus Bukarestben.
Tempelean Dezső, Bihar-
megye prefektusa, tegnap dél-
után Bukarestbe utazott.

* A rekviráló-bizottság
ülése. A vegyes rekviráló-
bizottság csütörtök délutánra
összehívott ülését pénteken dél-
után 5 órakor tartják meg. A
csütörtökre idézett felek tehát
pénteken jelenjenek meg.

Ma Lindberg Oceán-repülőt lái halála a Heyman Szinkörben.

* Degenfeld József gróf
halála. Debrecenből táviratoz-
ták: Degenfeld József grófot, a
tiszántuli ref. egyházkerület el-
hunyt főgondnokát szombaton
délután temetik a debreceni
nagytemplomból. A gyászszert-
tartást Soltész ref. tábori püs-
pök végzi, a bucsuztatót Ra-
vasz László püspök mondja.

* A repülő püspök. Londonból
táviratozzák: Az itt időző ausztrá-
liai püspök tegnap az egyik lon-
doni templomban prédikált, majd
teljes püspöki ornátusban a croy-
doni repülőtérré autózott, ahonnan
Manchesterbe repült. Manchester-
ben a repülőgépről leszállva,
azonnal a templomba sietett, ahol
megtartotta kitűzött prédikációját.

Lindberg oceáni utja és Koline nagy filmje egy műsoron

* Sirkőavatás. Néhaj Spitz
József sirkővének felavatása f.
hó 17-én, vasárnap délelőtt 11
órákor lesz a velencei temető-
ben, melyre rokonait és ismer-
őseit ezután hívja meg Özv.
Spitz Józsefné.

* A kisebbségi tanítók
és tanárok nyári tanfo-
lyamát elhalasztották.
Bukaresti tudósítónk táviratozza:
A közoktatásügyi minisztérium
közli, hogy a kisebbségi tani-
tók és tanárok részére való nyári
tanfolyamokat elhalasztja kés-
őbb megjelölendő határidőre.

* A rendőrprefektus Bukarest-
ben. Bunescu György rendő-
rprefektus, hivatalos ügyekben Bu-
karestbe utazott. Távollétében
Horváth József rendőrigazgató he-
lyettesíti.

Ma Lindberg és Névtelen vár olcsó helyárakkal a Heyman Szinkörben.

* Grósz Béla halála. Tegnap
este hosszas szenvedés után 63
éves korában elhunyt Grósz
Béla ismert váradi szőlő-
birtokos és háztulajdonos, akit
kiterjedt előkelő család gyá-
szol. Temetése holnap délelőtt
10 órakor lesz a Str. Avram
Iancu (Kossuth-u.) 4. szám
alatti gyászházból.

* A törvényszék nyári beosztá-
sa. A bíróságok átszervezéséről
szóló törvény értelmében, holnap
július 15-én kezdődik az igazság-
szolgáltatás nyári szünete. A tör-
vényszéken a szeptember 15-ig
tartó szünet alatt a következő be-
osztást léptetik életbe: Julius 15-
től—Augusztus 15-ig: 1. Albert Di-
mitrescu, a törvényszék első el-
nöke;

2. Szöllőssy Gyula dr, szekció-
elnök;
 3. Korn Lajos,
 4. Bogdan Manea,
 5. Kálnay Andor dr,
 6. Constantin Constantinescu.
- Augusztus 15-től—szeptember
15-ig:
1. Albert Dimitrescu,
 2. Szöllőssy Gyula,
 3. Bogdan Manea,
 4. Constantin Smelt,
 5. Marcel Elenterescu,
 6. Kovács Miklós dr.

Ma Lindberg—Lindberg Névtelen vár—Névtelen vár a Heyman Szinkörben.

* Meghalt a szalontai ön-
gyilkos. Szalontai tudósítónk
telefonálja, hogy Rotar Flóra,
aki zsirosszódát ivott, majd
beleugrott a kutba, tegnap este
meghalt. A boncolás megállapi-
totta, hogy a halált a súlyos bel-
ső sérülések okozták.

Rézbőrű gavallér szombat, vasárnap, hétfő Rod la Roque-val

* Félmillió gyászmenet.
Dublinből táviratozzák: Fél-
millió főnyi gyászoló közönség
jelenlétében kísérték utolsó
útjára O'Higgins ir. minisztert.
A gyászmenet több mint fél
mérföld hosszú volt. Az ösz-
szes üzleteket, iskolákat, hiva-
talokat bezárták.

Apollo

Muche a párisi csavargó és Lindberg oceáni utja Atlantic

* A községek szenátora. Ma
delelőttre volt kinttízve a bihar-
megyei községi tanácsok sze-
nátorválasztása. Minthogy csu-
pán a liberális párt nyújtott be
listát, a törvényszék elnöke de
Lascu Demetert megválasztotta
képviselőnek jelentette ki.

* Az Union Club f. hó 16-án
szombaton este tagjai részére
zártkörű kerti mulatságot ren-
dez, melyre ezután hívja meg a
clubtagokat a családjaikkal
együtt a Club Igazgatósága. A
vacsorához, — legalább is 2
órát előzetes bejelentéssel —
titkári hivatal utján asztalok
lefoglalhatók. Belépő díj nincs.
Külön meghívók kibocsátva
nem lettek. Vendégek részére
titkári hivatalnál kell előzete-
sen belépő-jegy kiállítását
kérni.

* Kié volt a disznó? A
III. kerületi államrendőrség
egy bitangásban talált disznó-
öriznek. Igazolt tulajdonosa o-
álvetheti.

Heyman Szinkör

vasárnapi matinéja

Newyorki leánykereskedők

x Nagy meleg ellen, legjob-
b a Dreher-Haggenmacher sör
Hűsít, üdit, kellemes.

* Fővárosba utazó olva-
sóinknak páratlan kedvez-
ményt nyújt a Keleti-pályaud-
varral szemben lévő, elsőrang
PARK-SZÁLLODA, amely
nyílen a szobák árából 20 szá-
zalék, az éttermi árakból pedig
10 százalék engedményt ad.
Igazolványt a kiadóhivatal a
mindazoknak az olvasóinknak
akik az Estilap tíz egymás-
után következő számát bemu-
tatja. Egyben felhívjuk a PARK
szállodának lapunknak más he-
lyén olvasható szíves figye-
lemre méltó hirdetésére figye-
lmet.

x Ujdonság! Ne félj, ne félj
Tangó dal, zenéjét szerette
Kola József, ára 60 Lei. Kap-
ható a Hegedüs Hirlapírodában.

x Eisemann Mihály legújabb
slágere. Maga csak tudja. In-
tim Pista charleston ára 60 Lei.
Kapható a Hegedüs Hirlap-
írodában.

Bőrgarnitúrák

hencserék, ruganyos matracok,
hajlított garnitúrák kaphatók és
jutányos árban megrendelhetők

Kovács

kárpitosnál
Alea Romei (Deák F.-utca) 1.

A lármás utca,
ahol se éjjel, se nappal
nem lehet aludni

*

Valamikor Nagyvárad legcse-
nsebb és legelőkelőbb utcái közé
tartozott a Ciorogariu püspök
(Uri) utca, ahol főképpen hivatal-
nok emberek és más szellemi
munkások laktak. A környék
olyan volt, amely teljesen biztosí-
totta a lakók nyugalmát.

Szolid, békés és fáradtságos
munkát végző intellektuális utca-
lakók még most is a Ciorogariu (Uri)
utca, de csöndről és pihenésről
főképpen nem lehet szó. Egész éjszaka
nagy lármák zavarják meg a lakók
éjszakai alvását, éneklés, kiabálás, fü-
tyülés, harag, egész kora hajnalig.
Amikor pedig a lakók már éppen
hajnali álmukat kísérelnék meg,
megjelennek az aszaltos emberek,
akik reggel öt órától kezdve kala-
pálnak, csákányozzák a kövezetet,
főzik az aszaltot, természetesen
mindent olyan lármával, amilyen-
nel csak lehet.

A Ciorogariu (Uri) utca lakói az
Estilap utján arra kéri a rendőr-
séget, viseljenek gondot erre a
szegény, mostoha városrészre,
ahol sem éjszaka, sem nappal
nincs és ahol a pihenésre szoruló
lakosokat sohasem hagyják aludni.

MA A HEYMAN- SZINKÖRBEN

Lindberg repülése és a Névtelen vár

A Heyman Szinkör igazgató-
sága mindenkor igyekezett a
legnagyobb világeseményekről
szemléltető képet adni közö-
ségének. Mától kezdődőleg
már a Névtelen vár c. filmhez
ma a világ legérdekesebb em-
berét, Lindbergh óceánrepülő-
tárunk a Heyman híradóban,
ezenkívül Anglia, Olaszország,
a Vatikán és XI. Pius pápát
fogjuk látni. Minden héten
olyan gazdag műsorral jelenik
meg a színpadon, hogy ma
dátlan elmondhatjuk, hogy ha
már nem is élünk a világesem-
mények forgatagában, de
Nagyváradon a Heyman híradó
minden héten beszámol nekünk
a világ legérdekesebb esemé-
nyeiről. A legközelebbi szám-
ban már Chamberlin Berlinbe
való megérkezését és ünneplé-
sét fogjuk látni. A mai Heyman
híradó szenzációja Lindbergh
az olasz és angol királyi pár
ünnepléses fogadtatása és XI.
Pius pápa a Vatikánban. A
Heyman híradót ma a Névte-
len vár film előtt vetítik olcsó
helyárak mellett 5, 7 és 9 óra-
kor.

Legújabb jelentés a magyar hercegprimás egészségi állapotáról

Budapestről táviratozzák:
Csernoch hercegprimás álla-
potában könnyebbülés állott be,
a tüdőgyulladás visszafeljődő-
sége van, napközben többször
aludt.

30.000 leire büntette a színház Aggházy Melindát, mert elhagyta a város területét

Szabad-e kirándulásra menni a színház tagjainak?

Aggházy Melindát, a szin-
ház primadonnáját Erdélyi
Miklós igazgató jogainak kö-
rén belül

30 ezer lei pénzbüntetésre,
vagyis egy hónapi teljes
fizetésének elvesztésére
ítélte.

E szezonvégi szenzáció
ügyében Aggházy Melinda
főkeresésére indultunk, a Pa-
lace szálló felé, de utközben ta-
lálkoztunk a művésznővel, aki
dr. Pelle Jánossal beszélgetett.

— Művésznő mondja el, —
kértük Aggházy Melindát —
mondja el, miért ítélték ilyen
horribilis büntetésre.

Aggházy Melinda szabadko-
zott.

— Kérem én nem is tudom
ezt elmondani, talán kérjék dr.
Pellét, ő az ügyvédem.

Dr. Pelle János a következő-
kép mondotta el Aggházy Melinda
különös esetét:

— Aggházy Melinda főkere-
sett az irodámban és elmon-
dotta, hogy a színház igazgató-
sága a következőkről értesít-
tette:

— A direktió a művésznő-
t 30 ezer lei, azaz teljes
havi gázi büntetésre ítéli,
mert egyszer engedély
nélkül Aradra rándult s egy
fél napot ott töltött. Ma-

sodszor, mert egy délután
a Félix-fürdőbe rándult
anélkül, hogy erről a di-
rektiót értesítette volna,
vagy engedélyt kért volna
reá.

— Az indokolásban — folytatta
dr. Pelle — az igazgatóság még
felhívja vándkért, hogy Aggházy
Melinda egy reggel nem jelent
meg a Cigánybáró zongoraprobá-
ján.

— Átnéztem a művésznő szer-
ződését — mondja az ügyvéd —
de a szerződésben sehol egyetlen
olyan pontot sem találtam, amely
a művésznőt gátolná abban, hogy
szabadidejét privát ügyben bárhol
is töltsse, ha nem veszélyeztetni a
színház érdekeit. Már pedig Ag-
gházy Melinda a felrótt esetekben
nem vendégszereplés céljából
rándult ki a városból, hanem csak

szórakozni, akkor, amikor a szin-
ház őt szereppel nem foglalkoztat-
ta. Tehát idehaza sem látták a
hiányát.

— Ami pedig a zongoraprobá-
ról való elmaradását illeti, erre
vonatkozólag megállapíthatom, —
hogy jogosan maradt el akkor reg-
gel a művésznő. Ugyanis zongora-
probára csak akkor kötelesek a
színészek elmenni, ha a stímmet
megkapják. Aggházy Melinda a
kérdéses próbát megelőző este
kérte a stímmjét, de nem kapta
meg. Mert hiányzott a kottája an-
nak, amit próbálni akartak. Így
ha itt is lett volna, a próbát nem
tarthaták volna meg.

— A magam részéről természe-
tesen megteszem a legenergiu-
sabb lépéseket, hogy az igazságtalanságban részesített művésznő
ne rövidüljön a jogos követelésé-
ben.

Mit mond Erdélyi Miklós szinigazgató

Erdélyi Miklós a színház igaz-
gatója a következőképpen nyilat-
kozott Aggházy Melinda bünteté-
sére vonatkozólag:

— A Romániában érvényben le-
vő színházi törvények értelmében
az igazgatónak mindenkor joga
van a tagok jegyzelmessége ese-
tén egész egy hónapi gázi erejéig
büntetést kironi. Minden romániai
színház, a bukaresti National szin-
háznál érvényben levő színházi
törvények alapján áll.

— Aggházy Melinda engedély
nélkül nem hagyhatta el a várost
és mégis egyszer Aradra, egyszer

a fürdőbe utazott engedély nélkül.
Ezenkívül pedig nem jelent meg
a Cigánybáró zongoraprobáján, —
azon a címen, hogy nem volt
stímmje. Holott a stímm ott várta
reggel a zongoránál. Miután nem
jelent meg a próbán, szerepét
másra kellett ruházni s mondanom
sem kell, hogy ez nekem anyagi
kárt okozott.

— Ezek alapján bár a szindi-
kátushoz is terjeszthettem volna
nagyobb büntetés kiszabása miatt
az esetet, hatáskörömben egy hó-
napi gázsira, azaz 30 ezer lei bü-
ntetésre ítélem a művésznőt.

Két láda selymet akart becsempészni a szalontai vammál egy rejtélyes orvos

Vesztegetési kísérlet a határon — Egy millió lei bírság és büntügyi eljárás

A nagyszalontai vámhivatal-
nál nagyszabású és titokzatos
csempészést leplezték le ma
délután. Az ügy minden rész-
lete még nincsen teljesen felderít-
ve, de az eset egyike a leg-
utóbbi időkben egyre ritkább
csempészési kísérleteinek.

Tegnap délután Magyaror-
szágból Kötegyánon keresztül
egy idegen úr érkezett Nagy-
szalontára, aki dr. Mecian Ste-
fan orvosnak nevezte magát.
Két hatalmas ládát hozott ma-
gával, amelyeket szabályze-
rűen meg akartak vámolni. Vá-
molás közben azonban az utas
kijelentette, hogy legnagyobb
sajnálatára a ládák kulcsát nem
tudja előadni, mert azok nün-
csenek nála. Később intézkedni
fog a kulcsok átadására nézve.

Mint ilyenkor szokásos, a
ládákat egyelőre a granicsárok
vették őrizet alá és ma dél-
előttre halasztották a vámo-
lást. Az éjszaka folyamán azonban
különös eset történt. A rejté-
lyes utas megjelent a határör-
ségnél és szóbaelegyedett az
őrszemmel, akit egész egy-
szerűen arra kért, hogy adja ki
neki a ládákat. Kétszáz lei

ígért a katonának, ha kívánsá-
gát teljesíti.

tiltakozott és távozásra kény-
szerítette az utast. — Reggel
köeletségéhez híven azonnal
jelentést tett felettes hatóságá-
nál.

A korai reggeli órákban azon-
ban az utas a vámtisztviselőnél
is megjelent és azt is meg akar-
ta vesztegetni. Most már na-
gyon gyanús lett a vámtisztvi-
selők szemében az egész do-
log és kétségtelenné vált, hogy
a ládákban csempészett holmik
vannak.

Azonnal értesítették a rend-
őrséget és a szigurancát és új-
ból követelték a kulcsokat a lá-
dák gazdájától. Ez azonban
megint azt hangoztatta, hogy
a kulcsok nincsenek birtoká-
ban és nem tudja előadni
azokat.

Erre a hatóság hivatalosan
felfnyitatta a ládákat és kide-
rült, hogy

15 kilogramm finom se-
lyem és 15 kilogramm
súlyú valódi perzsa sző-
nyegek vannak a rejtélyes
ládákban.

Az utast azonnal kihallgatták,
aki azt vallotta, hogy

a ládákat valaki csak reá-
bizta.

hogy hozza át a határon, ezért
nem voltak nála a kulcsok sem
és neki fogalma sem volt ar-
ról, hogy a ládák mit tartal-
maznak. Azt pedig határozot-
tan tagadta, hogy akár a gra-
nicsárokat, akár a vámtisztet
meg akarta volna veszte-
getni.

Az esetről azonnal jegyző-
könyvet vettek föl és a vámlí-
vatal nyomban

ki is szabta a büntetést,
ami kerek egymillió leit
tesz ki.

Az eljárás azonban tovább
folyik az állítólagos dr. Mecian
Stefan orvos ellen és az ügyet
átadták a nagyváradai ügyész-
séghez is.

Görögország

új forradalom előtt?

Athénből táviratozzák: A görög
kormány minden intézkedést meg-
tesz a hadsereg és haditengerészet
egyrésze ellen, ahol mozgalom in-
dult meg Pangalos visszahozására.
Három-négy letartóztatás és na-
gyon sok áthelyezés történt.

Színház

Heti műsor

Csütörtök este fél 9 órakor: Kis cukros, Biller Irén vendégfellépéssel.

Péntek: Szünet.

Szombat délután fél 5 órakor: Kis gróf.

Szombat este fél 9 órakor Pantomim est, Contesa R. de le Verda grófnő fellépésével.

Vasárnap délután fél 5 órakor: Zebra.

Vasárnap este fél 9 órakor: Cigánybáró.

— Hatalmas ventilátorok hűsítik a színház nézőterét s így a meleg dacára is, kellemes friss levegő van a színházban állandóan.

— Ma este bucsuzik Biller Irén a Kis cukrosban. A budapesti színházak ünnepelt primadonnája: Biller Irén, akinek vendégszerepléséért minden színház versenyez, ma este játszik utoljára a Kis cukros című énekes vígjátékban. Biller Irénnek ez az utolsó vendégszereplése felülmulja az eddigieket s mindenki okvetlenül nézze meg a mai előadást, mert hosszú időre nem látjuk viszont a váradi színpadon akitűnő szubrettprimadonnát.

— Kis gróf, mérsékelt helyárrakkal. Szombaton délután fél 5 órakor a régebbi idő óta nem játszott Kis gróf operett lesz műsoron.

— Ritta de la Verda grófnő Pantomim estje és Jenei Sári fellépte. Nagyban készülődik mindenki Ritta de la Verda grófnő szenzációs műsorú Pantomim estjére, amely szombaton este fél 9 órakor lesz. A Pantomim est műsorát Tompa Béla konferansa vezeti be. — Majd a következő műsor kerül sorra: A Bálvány keleti táncelőtelmény. Román pásztor jelenet. Grotteszk jelenet. Eredeti spanyol tánc. A Volga partjai, orosz táncjelenet. A szenvedély rabjai. Ujabb grotteszk tánc. Csárdásjelenet, magyar táncgyűjtemény. A Pantomim estnek külön szenzációja és érdekessége lesz az, hogy fel fog lépni Jenei Sárika, aki ismeretlenségével meglepetést fog kelteni az által, hogy parodizálni fogja Ritta de la Verda grófnő klasszikus és karakterisztikus táncművésznő táncszámait.

— Zebra, mérsékelt helyárrakkal. Vasárnap délután fél 5 órakor a mulattató Zebra szellemes francia bohózat újdonság lesz műsoron.

— Cigánybáró, új betanulással. Vasárnap este fél 9 órakor a Cigánybáró operett lesz műsoron, — amelyet a színház teljesen új betanulással készít elő s így ez a kiváló darab felér egy premierrel.

Ford Kamion

kifogástalan állapotban
olcsón eladó

„Moto” mechanic

Ioşif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 17.

Relief, gobelin és kelimfestést vállalkozok. Szablonpapír nagy választékban Str. Caragiale (Nyárfa-u.) 2. sz. alatt szemben a kapuval.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére külön 10 lei fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra.

LEVELEZÉS

MISS! A Lindberg filmet, a bucsuzó tömeg között ő is ott van.

JÓL szituált urinő támogató barátságát keresi főiskolát végzett, 27 éves. Levelet „Ismeretlen élet” jelíggel hírlapirodába. 416

LAKÁS

ÜRES kishobát fűskamrával, lehet szuterinben is, központhoz közel, azonnalra keres, magános ember. Cím: Hegedűs hírlapirodába kér. 218

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnalra világítás, kiszolgálással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bövebbet „Metropol” szálloda portásánál.

EGY szobás, konyhás, lehetőleg előszobás lakást keres október 1-re gyermektelen házaspár, központhoz közel. Címeket „Jól fizetek” jelíggel a kiadóba kerek. 286

DISTINGVÁLT, magános ur-hölgy részére szőlőben ellátással lakást keresek. Cím: Hegedűs hírlapirodába kerek. 402

KIADÓ azonnalra szép nagy üres szoba a külvárosban. Cim a kiadóban. 420

BUTOROZOTT szobát keres házaspár, lehetőleg fürdőszoba zongora használatával. „Külföldi” jelíggel kiadóhivatalba. 419

KÜLÖNBEJARATU utcai butorozott szoba fürdőszobával kiadó. A. D. Xenopol (Lakatos) utca 17. 415

ALKALMAZÁS

TANYARA mindenek főzőnő azonnalra keresetlik. Cim Hegedűs hírlapirodában. 385

PERFEKT szakácsnő állást keres, vagy bejáró főzést vállal. Decsal (Vitéz) utca 25. Nagynénál. 408

VARRÓ vagy cipőfűzőrész tanulósnak ajánlok, esetleg cukorkaüzletbe kiszolgálónak. Cim Hegedűs hírlapirodában. 410

GYERMEK mellé magyar vagy német leány felvétetik. Dr. Gelert, Vulcan József (Nagy Sándor) utca 6. 411

KISEGÍTŐ segédjegyző: nőtlen, fiatal gyakorlott, szolid, megbízható 3 havi időre alkalmaztatik, havi 2000 lei, teljes ellátás, (mosás, ágynemű nélkül), lakás. Ajánlatok „Kisegítő” jelíggel a Hegedűs hírlapirodába. 414

ELARUSÍTÓ segéd, rőtös szakmában jártas, más szakmabeli is lehet, feltétlen ügyes eladó, felvétetik, románul tudók előnyben. Ajánlatot H. Sz. jelíggel kiadóba. 418

AGILIS hirdetésszerző ügynököket magas jutalék mellett alkalmaz havonként megjelenő folyóirat. Cim a kiadóban. 417

HAROM hétre helyettesítő tisztviselőt keresünk, prefect német tudással. Stern vaskereskedés, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér.

13—14 éves fiút jó fizetéssel elvesz Korbíta újságíró, Mária királyné (Bémer) tér, Rimanóczy-utca sarok. 409

ADÁS-VÉTEL

FÖLDGÖMBÖT megvételre keresek. Cim Hegedűs hírlapirodában. 346

JÓKARBAN levő gyermekkosci megvételre kerestetik. Címeket a Hegedűs hírlapirodába kér.

HASZNALT gyökérszőnyeget megvételre keresek. Pankolits-uzoda. 399

OKTATÁS

TANART keresek, ki latin és görögből javító vizsgára előkészítene. Janossy, Zsiga Miklós (Lukács György) utca 11. 412

KÜLÖNFÉLÉK

NYUGDIJBA vonultam, mint-hogy a nagyérdemű közönségnek mindenkor rendelkezésére voltam, kérem bizalommal hozzám fordulni, bármilyen írásbeli és szóbeli ügyének elintézéséért Kemény L. Ignácz, Millerand (Arany János) u. 2. I. 10. 304

MOSAST és vasalást otthonra olcsón vállalkozok. — Iskola-utca 18. Hoffmanné. 394

PIANINÓT bérbe keresünk. — Cim Hegedűs hírlapirodában. 413

EGY farkaskutya elveszett vasárnap délután. Megtaláló vagy nyomravezető nagy jutalomban részesül Ferdinánd király (Rákóczi) ut 55. Dusan.

MINISTERUL JUSTITIEI COMISIUNEA DE NATURALIZARI

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelora cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Ministru,
Subsemnatul Vas Ioan cu domiciliul în Oradea str. Vladimirescu 10-A. am onoare a depune actele prevăzute de lege pe baza cărora vă rog să dispuneți încetățenirea mea.

3768 Cu stimă
VAS IOAN
Bos. No. 576.927.

x Gyümölcs-lekvár, befőtt eltevés szezonja van, vegye meg a Von Obst Einmachen füzetet (német-nyelven.) Ára 35 Lei Kapható a Hegedűs Hírlapirodában.

Omega, Schaffhausen
és valódi Glashütter órákat
olcsón vásárolhat 3073
Mária Királyné-tér 1. HERBST

Kiadó

augusztus 1-re 2 szoba, konyha, modern egészséges szuterén lakás. Erlekezhetsen lehet Orient Szövőiskola Uri-u. 14.

Butorok

tulhalmozott raktár miatt

óriási árleszállítással

Complet háló 14.000, Teleháló 20.000 leitől a legjobb minőségben, vételkényszer nélkül megtekinthető

Steinernél

Avram Iancu (Kossuth)-utca Sas-palota pincéjében.

Bőröndöket, akta-és iskolatáskákat, valamint divatos ridiküloket detailban és engro árakban árusít

Nagyvárad Bőröndárú és Táskagyár

Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 18.

E szakmába vágó javításokat olcsón eszközöl. 3247

GRAND HOTEL

PARK

NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.

Telefon: J. 330—82, 331—83

A magyar főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Központi gőzfűtés.

Állandó meleg és hideg vízszolgáltatás

Szobák 3 pengőtől feljebb

Kitűnő konyha Fajborok

Családi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terrasszal

Különtermek 3762

Sonnenfeld Adolf rt. Oradea